

ВСТУП

*Лондон, Гайд-парк,
8 квітня 1912 року*

Вона впала на коліна й розридалася, він розглянувся навкруги. Як він і припускав, у цей час доби в парку не було ні живої душі. Мода на бігання підтюпцем заїде ще не скоро, а для волоцюг, які ночують на лавках, накрившись хіба що газетами, наразі занадто холодно.

Він дбайливо загорнув хронограф у хустку і запхав його у рюкзак.

Вона сіла навпочіпки на килимі крокусів, які мало-помалу відцвітали під деревами на північному березі Змійовика¹. Плечі її здригалися, а хлипання нагадувало відчайдушний стогін пораненої тварини. Йому несила було це терпіти. Але зі свого особистого досвіду він знав, що краще дати їй спокій, тож просто сів поруч з нею у вологу від роси траву, подивився на озерне плесо і заходився чекати. Він чекав, доки ослабне її біль, який, мабуть, ніколи її вже не залишить.

Йому було так само погано, як і їй, але він намагався опанувати себе. Нащо їй клопотатися ще й ним?!

¹ Штучне озеро у Гайд-парку, створене 1730 року за наказом королеви Кароліни. (*Тут і далі примітки перекладача.*)

— Паперові носові хусточки вже винайшли? — схлипнула вона нарешті, повертаючи до нього залите сльозами обличчя.

— Не маю найменшого уявлення, — відказав він. — Але можу запропонувати тобі справжнісіньку батистову хусточку з монограмою.

— «Г. М.». Певно, поцупив її у Грейс?

— Вона сама мені її дала. Можеш усю її обслинити, принцесо.

Криво усміхнувшись, вона повернула йому хустку.

— Тепер вона ні на що не здасться. Шкода.

— Та чого там! Цими часами, напевно, таке розвішують на сонці й потім знову використовують, — відказав він. — Головне, що ти виплакалася.

Вона знову зайшлася сльозами.

— Не треба було кидати її напризволяще. Ми їй потрібні! Ми не знаємо, чи спрацює наш блеф, і шансів про це дізнатися у нас немає, ані однісінького!

Її слова вжалили його.

— Якби ми загинули, то ще менше б їй прислужилися.

— Якби могли сховатися разом із нею, десь за кордоном, під чужими іменами, поки вона як слід не підросла...

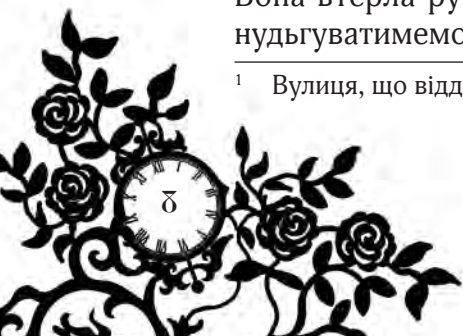
Він перервав її, різко похитавши головою.

— Вони б знайшли нас усюди, ми говорили про це вже тисячу разів. Ми не кинули її напризволяще, ми вчинили якнайкраще: завдяки нам вона житиме безпечно. Принаймні найближчі шістнадцять років.

Якийсь час вона мовчала. Десь ген-ген іржав кінь, а з Вест-Керрідж-драйв¹ долинали голоси, хоча добиралося до півночі.

— Знаю, що правда твоя, — сказала вона нарешті. — Просто дуже боляче розуміти, що ми ніколи її не побачимо. — Вона втерла рукою заплакані очі. — Але принаймні ми не нудьгуватимемо. Рано чи пізно вони вистежать нас і нацьку-

¹ Вулиця, що відділяє Гайд-парк від Кенсінгтонських садів.

ють на нас Вартових. Він не відмовиться без боротьби ні від хронографа, ні від своїх планів.

Він посміхнувся, розгледівши в її очах відблиск спраги пригод, і зрозумів, що криза тимчасово минулася.

— Можливо, ми виявилися таки хитрішими, і друга штука не працюватиме.

Тоді він сів на лід.

— Атож, було б незле. Але навіть якщо ні, то ми єдині, хто може перекреслити його плани.

— Уже тільки через це ми вчинили правильно. — Він підвівся й обтрусив із джинсів грязюку. — Ходімо! Ця клята трава мокра, ти геть не пильнуєшся.

Вона дозволила йому підняти себе й поцілувати.

— Що ми тепер робитимемо? Шукатимемо, куди сховати хронограф?

Вона нерішуче глянула в бік моста, що відділяє Гайд-парк од Кенсінгтонських садів.

— Авжеж. Але спочатку запустимо руку в кубушку Вартових і запасемося грошима. Тоді можна буде сісти в потяг до Саутгемптона. Звідти в середу в своє перше плавання виходить «Титанік».

Вона розсміялася.

— То ось що означало це твоє «пильнуватися»! Але я за.

Він був такий щасливий, що вона знову може сміятися, і зараз же поцілував її.

— Я, власне, подумав... Ти ж знаєш, що капітани в чистому морі мають право брати шлюб, еге ж, принцесо?

— Хочеш зі мною пошлюбитися? На «Титаніку»? Що тобі в голову зайшло?

— Це було б вельми романтично!

— Крім айсберга. — Вона притулилася головою до його грудей і сховала обличчя в його куртці. — Я тебе так кохаю! — пробурмотіла вона.

- Вийдеш за мене заміж?
— Звісно, — відказала вона, не підводячи обличчя від куртки. — Але тільки в тому разі, якщо ми зійдемо з корабля щонайпізніше у Квінстауні.
— Ти готова до наступної пригоди, принцесо?
— Готова, якщо ти готовий, — мовила вона тихо.

Неконтрольоване переміщення в часі дається ознаки, як правило, за кілька хвилин, годин і навіть днів до самого переміщення. Проявляється у вигляді запамороки, відчуття тяжкості в животі і/або ногах. Чимало носіїв гена повідомляють також про мігренеподібні головні болі. Перше переміщення в часі — воно зветься ще ініціаційним стрибком — відбувається між 16-м і 17-м роками життя носія гена.

Із «Хронік Вартових»,
Том 2, Загальні закономірності

перше це трапилося зі мною в понеділок в обід у шкільній їдальні. Якоїсь миті в моєму животі було таке відчуття, як буває, коли, сягнувши вершка контролю з американських гірок, стрімголов летиш униз. Це тривало всього дві секунди, але цього вистачило, щоб ціла тарілка картопляного пюре з підливкою хлюпнула мені просто на шкільну форму. Столове приладдя попадало додолу, я насилу змогла втримати тарілку.

— Все одно пюре смакувало так, ніби його зібрали з підлоги, — зауважила моя подруга Леслі. Я заходилася прибирати «неподобство», а всі інші, звісно, витріщилися на мене. — Як хочеш, то можеш вивернути на свою блузку ще й мою порцію.

— Та ні, дякую.

На щастя, шкільна блузка Сент-Леннокса не знати чому нагадувала кольором пюре, хоч пляма і муляла очі. Я застебнула поверх неї темно-синю куртку на всі гудзики, і вона сховалася.

— Ну що, крихітка Гвенні знову пустує за їжею? — кинула Синтія Дейл. — Тільки не сідай поруч зі мною, ти, плямкало.

— Ніби це я сама вирішила поряд із тобою сісти, Син! — зауважила я.

На жаль, такі невеличкі казуси на шкільних обідах зі мною не в дивовижу. Он лише на тому тижні зелене желе вистрибнуло в мене з алюмінієвої формочки і брьохнулося просто

у спагеті карбонара якогось п'ятикласника за два метри від мене. За тиждень до цього я вивернула вишневий сік, і всі за столом в одну мить «підхопили кір». А скільки разів я вимазувала дурнувату краватку, яку заведено було носити до шкільної форми, у соус, сік або молоко — вже й не перелічити.

Ось тільки в мене при цьому ніколи не паморочилось у голові.

Але, можливо, це мені просто здалося. Останнім часом у нас удома тільки й мови було, що про запаморочення.

Щоправда, йшлося не про мене, а про мою кузинку Шарлотту: гарна й бездоганна, як завжди, вона сиділа біля Синтії й підгрібала ложкою своє картопляне пюре.

Уся сім'я чекала, коли ж замакітриться світ Шарлотті. Якогось дня леді Аріста — моя бабуся — кожні десять хвилин питала її, чи не відчуває вона, бува, щось таке. А в паузах між цими питаннями моя тітка Гленда, мати Шарлотти, примудрялася вставляти свої п'ять копійок.

І щоразу, коли Шарлотта кидала «ні», леді Аріста зціплювала зуби й тітка Гленда зітхала. Іноді навпаки.

Решта — моя мама, моя сестра Кароліна, мій брат Нік і двоюрідна бабуся Медді (яку ми в колі сім'ї називали тіткою) — пускали очі під лоба. Звичайно, цікаво було мати когось із геном мандрів у часі в родині, але з роками інтерес якось тьмянів. Іноді нас просто дратував танок, який водили навколо Шарлотти. А вона зазвичай ховала свої почуття за таємничою посмішкою Мони Лізи. На її місці я б теж не знала, радіти мені чи дратуватися через брак запаморочень. Авжеж, щиро кажучи, я б, напевно, раділа. Вдачу я мала радше боязку і до того ж любила спокій.

— До цього дійде, як не тепер, так у четвер, — торочила щодня леді Аріста. — І тоді ми повинні бути готові.

До цього і справді дійшло, по обіді, на уроці історії в містера Вітмена. З ідальні я вийшла голодна, бо ж на додачу

до всього іншого у своєму десерті — агрусовому компоті з ванільним пудингом — виявила чорну волосину і не могла втямити, чи моя вона, чи, може, впала з голови помічниці на кухні. Хай там як, однак апетит як корова язиком злизала.

Містер Вітмен повернув нам зошити з оцінками: минулого тижня ми писали контрольну з історії.

— Видно, що підготувалися ви добре. Особливо Шарлотта — п'ятірка з плюсом.

Шарлотта відгорнула з лоба шовковисте руде пасмо і сказала «Ох», наче такий результат став для неї сюрпризом. При цьому з усіх предметів вона завжди мала найкращі оцінки.

Але цього разу й ми з Леслі теж могли бути задоволені. У нас обох було по п'ятірці з мінусом, хоча наша «хороша підготовка» полягала в перегляді стрічок про Єлизавету¹ з участю Кейт Бланшетт на DVD під чипси з морозивом. Правду кажучи, на уроках містера Вітмена ми були уважні; щодо решти предметів — тут справа стояла не так добре.

Просто свої уроки він проводив так цікаво, що можна було мимоволі заслухатися. Містер Вітмен і сам був теж вельми цікавий. Більшість дівчат була або потайки, або явно в нього закохана. Як і місіс Каунтер, наша вчителька географії. Варто було містерові Вітмену її поминути, як вона шарілася. Утім, і вигляд історик мав збіса добрий: у цьому всі співали в один голос. Себто всі, крім Леслі. Їй здавалося, що він схожий на якийсь білчєня з мультика.

— Щоразу, коли він дивиться на мене своїми великими карими очима, так і хочеться дати йому горіх. — Леслі навіть дійшла до того, що почала прозивати прудких білочок у парку не білками, а «містерами Вітменами». Не знати чому ці

¹ Ідеться про фільми «Єлизавета» (1998) і «Єлизавета: Золота доба» (2007), що розповідають про англійську королеву Єлизавету I.

дурощі вчепилися й до мене, і з часом я й сама, зауваживши десь поряд білочку, кидала: «От, глянь-но, онде товстенький, маленький містер Вітмен, який любчик!»

Через ці його білячі риси ми з Леслі були єдиними дівчатами в класі, які не захоплювалися містером Вітменом. І хоча я весь час намагалася (перш за все тому, що всі хлопці нашого класу дитинилися), проте нічого не виходило — порівняння з білченням стриміли цвяхом у моєї голові. А хіба хто може мати романтичні почуття до білченяти!

Синтія пустила чутку, що, навчаючись в університеті, містер Вітмен підробляв моделлю. Щоб вивести його на чисту воду, вона вирізала з якогось глянцевого журналу рекламну сторінку, на якій якийсь чоловік, що трохи нагадував містера Вітмена, намилюється гелем для душу.

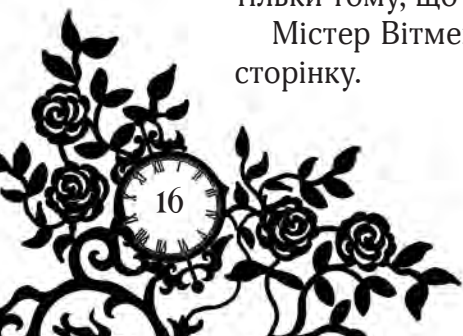
Щоправда, крім Синтії ніхто не вірив, що містер Вітмен — це душо-гельний чоловік. У того-бо була ямочка на підборідді, а в містера Вітмена — ні.

Хлопчикам із нашого класу містер Вітмен не здавався таким уже шалапутом. Гордон Гельдерман його взагалі терпіти не міг. Перш ніж містер Вітмен з'явився у нашій школі, всі дівчатка з класу були закохані в Гордона. Мушу визнати, і я теж, але мені тоді було одинадцять, а Гордон чомусь припадав до серця. Зараз, у шістнадцять, я ставилась до нього як до звичайнісінького баняка. І ось уже два роки в нього ламався голос. До того ж, скільки б він не пищав і не гарчав, все одно постійно примудрявся плести нісенітниці.

Діставши одиницю за контрольну з історії, Гордон страшенно знервувався.

— Це дискримінація, містере Вітмен. Я заслужив щонайменше четвірку. Ви не можете ставити мені погані оцінки тільки тому, що я хлопець!

Містер Вітмен забрав у Гордона його зошит і перегорнув сторінку.

— «Єлизавета була така жабера, що ніяк не могла знайти собі чоловіка. Через це всі навколо називали її “бридкою правичкою”», — прочитав він.

Клас захихикав.

— Ну і що? Це ж правда, — став дибки Гордон. — У неї були злющі очі, стиснуті губи і шмурняча зачіска.

Свого часу нам довелося ґрунтовно вивчити портрети Тюдорів у Національній портретній галереї — і справді, Єлизавета на картинах була схожа на Кейт Бланшетт, як свиня на коня. Але, по-перше, можливо, тими часами тонкі губи й великі носи були писком моди, а по-друге, «прикид» у неї був просто шикарний. А по-третє, хай у Єлизавети й не було чоловіка, проте вона знай крутила романи — приміром, з сером... як там його звали? У фільмі його грав Клайв Овен¹.

— Вона сама себе називала *королевою-правичкою*, — зауважив на Гордонові слова містер Вітмен, — бо... — Він раптом перервався. — Тобі недобре, Шарлотто? Голова болить?

Усі обернулися до Шарлотти. Вона трималася руками за голову.

— Просто щось... стало млосно, — мовила вона і глянула на мене. — Голова йде обертом.

Я затамувала подих. Ну ось, почалося. Бабуся буде в захваті. А тітка Ґленда — і поготів!

— О, клас! — прошепотіла Леслі поруч зі мною. — Тепер вона стане *прозорою*?

Хоча леді Аріста змалечку втовкмачувала нам, що нам жодним чином не слід обговорювати те, що діється в нашій родині, зі сторонніми людьми, я вирішила проігнорувати цю заборону для Леслі. Зрештою, вона ж найкраща моя подруга, а кращим подругам нема чого ховати одна від одної.

У Шарлотти вперше, відколи я її пам'ятаю (тобто практично все життя), був майже безпорадний вигляд. Але натомість

¹ Клайв Овен грав сера Волтера Рейлі.

я знала, що треба робити. Тітка Гленда частенько вбивала це мені в голову.

— Я відведу Шарлотту додому, — сказала я містерові Вітмену й підвелась. — Якщо ви не проти.

Містер Вітмен не зводив очей із Шарлотти.

— Як на мене, гарна ідея, Гвендолін, — сказав він. — Одужуй, Шарлотто.

— Дякую, — відказала Шарлотта. Дорогою до дверей вона трохи заточилася. — Ти йдеш, Гвенні?

Я поквапилася підтримати її під руку. Вперше в присутності Шарлотти я бодай трохи заважила у власних очах. Це було гарне почуття — задля різноманіття виявитися їй потрібною.

— Неодмінно набери мене і все розкажи, — шепнула слідом нам Леслі.

За дверима безпорадність Шарлотти де й поділася. Вона навіть мала намір забрати речі зі своєї шафки!

Але я міцно тримала її за рукав.

— Облиш це, Лотто! Нам треба якнайшвидше потрапити додому. Леді Аріста сказала...

— Воно знову пройшло, — пояснила Шарлотта.

— Ну то й що? Все одно це може статися будь-якої миті. — Шарлотта дозволила повести себе в інший бік. — Де моя крейдочка? — На ходу я нишпорила в кишені своєї куртки. — Ага, ось вона. А ось і мобільник. Мені зателефонувати додому? Тобі не страшно? Ох, дурне питання, вибач. Я хвилююся.

— Дарма. Ні, мені не страшно.

Я скоса глянула на неї, щоб перевірити, чи каже вона правду. Шарлотта посміхалася своєю зарозумілою посмішкою Мони Лізи, що й не збагнеш, що ж вона відчуває насправді.

— Мені зателефонувати додому?

— І що це дасть? — відповіла Шарлотта питанням на питання.

— Я просто думала...

— Давай краще думатиму я, — перервала вона мене.

Збігаючи удвох кам'яними східцями, ми поминули нішу, в якій завжди сидів Джеймс. Угледівши нас, він миттю підвівся, але я йому тільки посміхнулася. Проблема Джеймса полягала в тому, що його не бачив і не чув ніхто, крім мене.

Джеймсом звали привида. Тож я не наважувалася розмовляти з ним при чужих. Тільки для Леслі я зробила виняток. Вона ні на секунду не засумнівалася в тому, що Джеймс існує. Леслі вірила мені беззастережно, і саме тому, між іншим, вона й була моєю найкращою подругою. Леслі страшенно шкодувала, що не може бачити й чути Джеймса.

Натомість мене це неабияк тішило, бо ж перше, що сказав Джеймс, уздрівши Леслі, було: «Ой леле! У бідолашки більше ластовиння, ніж зірок на небі! Якщо вона негайно не почне втирати лосьйон для відбілювання, то ніколи не знайде собі пару!»

— Спитай його, чи не закопав він, бува, де-небудь скарб, — бовкнула Леслі, щойно я їх познайомила.

Як на те, скарбу Джеймс ніде не закопував. Мало того, він образився, що Леслі приверзлося, ніби він на таке здатен. А ще Джеймс щоразу надувався, як індик, коли я вдавала, що не помічаю його. Взагалі образитись йому було — як дурному з гори бігти.

— Він прозорий? — поцікавилася Леслі, стрівши його вперше. — Чи чорно-білий?

Ні, зовні Джеймс був, власне кажучи, ні з лиця, ні з росту. Хіба що лахи теліпалися.

— Ти можеш бачити крізь нього?

— Не знаю, ніколи не пробувала.

— То спробуй зараз, — запропонувала Леслі.

Але Джеймс заприндився: про те, щоб дивитися крізь нього, годі було й думати.

— Що значить «привид»? — обурився він. — Джеймс Огаст Перегрін Пімплботтом, спадкоємець чотирнадцятого графа Гардсдейла, не дасть нікому себе паплюжити, хай навіть ідеться про маленьке дівча.

Як і багато інших привидів, він не хотів визнати, що вже ніяка не людина. До того ж Джеймс не міг згадати, що помер. Одне одного ми знали вже п'ять років, з мого найпершого дня у середній школі Сент-Леннокса, але Джеймсові здавалося, що сплигло всього кілька днів, відколи він у клубі зі своїми друзями грав у карти і перетирив язиком коней, мушки й перуки (він носив і те, й інше — і мушки, і перуку, проте виглядав у них краще, ніж можна собі уявити). А те, що я за час нашого знайомства на двадцять сантиметрів виросла, в мене налилися груди і на зубах з'явилися брекети, а тоді брекети зникли, — це він уперто легковажив. Як і ту обставину, що міський палац його татуса давно перетворився на приватну школу з водогоном, електрикою і центральним опаленням. Єдине, що він коли-не-коли зауважував, була довжина спідниць нашої шкільної форми. Очевидно, побачити жіночі литки й кісточки в його час щастило рідко.

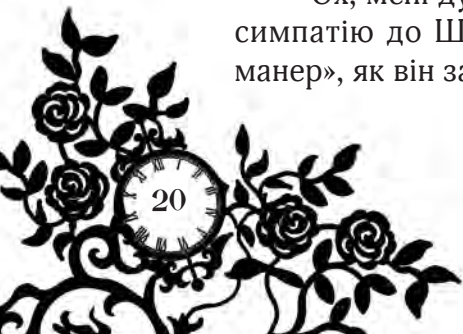
— Не надто чемно з боку пані не привітати пана вищого рангу, міс Гвендолін, — закричав він цього разу, як завжди, ображений тим, що я недоділила йому уваги.

— Даруй, але нам ніколи, — відказала я.

— Якщо можна вам чимось прислужитися, то я готовий до ваших послуг, — Джеймс причепурих мереживо навилозі рукава.

— Ні, дуже дякую. Нам треба якнайшвидше потрапити додому. — Наче Джеймс міг чимось прислужитися! Він не міг навіть відчинити двері. — Лотті недобре.

— Ох, мені дуже шкода, — відгукнувся Джеймс, який мав симпатію до Шарлотти. На противагу «веснянкуватій без манер», як він зазвичай називав Леслі, Шарлотту тогосвітній

шляхтич вважав «чарівною, сповненою чудесної принади». Ось і сьогодні він сипав улесливі компліменти. — Будь ласка, передай їй мої найкращі побажання. І скажи, що вона сьогодні знову гожа, як весна Божа. Трохи бліда, але чарівна, як ельф.

— Я їй передам.

— Припини розмовляти зі своїм уявним другом, — буркнула Шарлотта. — Інакше коли-небудь потрапиш у божевільню.

Ні, нічого я їй *не* передаватиму. Вона й без того дметься, як жаба проти вола.

— Джеймс не уявний, він невидимий. Це велика різниця!

— Ну, як собі знаєш, — відповіла Шарлотта. Вони з тіткою Глендою вважали, що я вигадала і Джеймса, й інших привидів, щоб пишнитися. Я шкодувала, що колись розповіла їм про це. Звичайно, тоді я була маленькою і навряд чи могла мовчати про горгулій¹, які оживають перед очима на причілках будівель і корчать мені всякі міни. Горгульї були кумедні, проте існували й інші привиди, темні й страшні, яких я боялася. На те, аби зрозуміти, що привиди нікому не зашкодять, мені знадобилося років зо два. Привиди можуть хіба що завдати страху.

Але не Джеймс. Він би й мухи не зачепив.

— На думку Леслі, добре, що Джеймс «зіграв у скриню» молодим. З прізвиськом Пімплботтом² він навряд чи зміг би знайти собі дружину, — сказала я, попередньо переконавшись, що Джеймс мене не чує. — Я маю на увазі, що ніхто б самохіть не пристав на те, щоб його звали «вугрястою дупою»! — Шарлотта пустила очі під лоба. — Правда, він симпатичний, — правила я. — І якщо йому вірити, грошей у нього — свині не їдять. Хіба що його звичка постійно підносити

¹ Витесаний із каменя, скульптурно оздоблений водостік, що зазвичай виконувався у вигляді голови фантастичної тварини, чудовиська, протягнутої фігури людини тощо.

² Від англ. *pimple* — прищ, *bottom* — сідниці.

до носа напарфумовану мереживну хустинку — якась негідна для чоловіка штука.

— Ой, та крім тебе ніхто ним і не помилується.

Атож, я теж так вважала.

— І як нерозумно, що ти за межами сім'ї говориш про свої дивацтва, — докинула Шарлотта.

Це був знову її типовий укол знишка. Він мав мені дошкулити і, на жаль, таки дошкулив.

— Ніяка я не дивакувата!

— Ні, дивакувата.

— І це говориш ти — *та, хто має ген?*

— Хай там як, а я не патякаю скрізь казна-що, — зауважила Шарлотта. — А ти точно як тітонька Медді. Вона розповідає про свої привиддя навіть молочнику.

— Ти грубіянка!

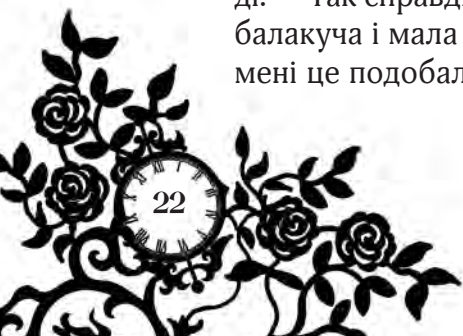
— А ти наївна.

Отак, переляуючись між собою, ми перетнули вестибюль, пробігли повз скляну комірку нашого завгоспа і вискочили на вулицю. Було вітряно, а глянувши на небо, можна було подумати, що ось-ось захлюпає дощ. Я пошкодувала, що ми не прихопили свої речі з шафок. Плащ би зараз не завадив.

— Вибач, що порівняла тебе з тітонькою Медді, — сказала Шарлотта дещо зніяковіло. — Якась я таки знервована.

Я була вражена. Зазвичай вона не вибачається.

— Можу зрозуміти, — пробелькотіла я. Вона повинна відчувати, що я ціную її вибачення. Насправді про розуміння не було й мови. Я б на її місці просто трусилася від страху. Я і сама була знервована, але так нервуються, коли попереду візит до стоматолога. — Крім того, я люблю тітоньку Медді. — Так справді й було. Тітонька Медді була, можливо, трохи балакуча і мала звичай повторювати все по чотири рази, але мені це подобалося в тисячу разів більше, ніж таємнича ме-

тушня інших. Окрім того, тітонька Медді щедро частувала нас лимонними льодяниками. Втім, Шарлотту льодяники, звісно, не обходили.

Ми перетнули вулицю і хутко подріботили тротуаром.

— Не треба на мене так витріщатися, — мовила Шарлотта. — Ти помітиш, якщо я зникну. Тоді ти намалюєш своєю крейдкою цей дурнувятий хрест і побіжиш додому. Але нічого не станеться, принаймні сьогодні.

— Але ти ж не можеш знати. Тобі цікаво, куди ти потрапиш? Я маю на увазі, в яку добу?

— Звісно, — відрубала Шарлотта.

— Сподіваюся, не у Велику пожежу 1664-го року.

— Велика лондонська пожежа сталася 1666-го¹, — заперечила Шарлотта. — Запам'ятати дуже легко. Крім того, ця частина міста була тоді ще не забудована, тож палати тут не було чому.

Я вже говорила, що Шарлотту частенько прозивали «Скиглією» і «Вихваляєю»?

Але я не вгавала. Напевно, це було не надто шляхетно, але мені хотілося бодай на кілька секунд стерти з її обличчя цю дурну посмішку.

— Наша шкільна форма горітиме, як солома, — продовжувала я.

— Я б знала, що робити, — коротко відповіла Шарлотта, посміхаючись своїм звичаєм.

Я не могла не захопитися її спокоєм. Мені було лячно від самої думки про те, що я можу раптом опинитися в минулому.

Хай у якій добі. Бо ж колись у будь-яку добу було жахливо. Раз по раз вибухали війни, а як не війни, то віспа з чумою. А ще варто було кинути бодай слово не до ладу, щоб тебе

¹ Велика Лондонська пожежа почалася рано-вранці 2 вересня 1666 року, коли на Пуддинг-Лейн спалахнув дім королівського пекаря Томаса Фаррінора, який забув на ніч загасити піч, і тривала чотири дні.

спалили як відьму. Крім того, замість туалетів — вигрібні ями, у людей — блохи, а вранці жителі виливають усе зі своїх нічних горщиків через вікно просто на вулицю, дарма що там саме хтось іде.

Шарлотту ціле її життя готували до того, що вона повинна вміти орієнтуватися в минулому. Їй ніколи було гратися, товаришувати, ходити на шопінг, у кіно або гуляти з хлопчиками. Натомість її вчили танцювати, фехтувати, їздити верхи, балакати всілякими мовами, а ще втовкмачували історію. Крім того, починаючи з минулого року вона щосереді по обіді їхала з леді Арістою і тіткою Глендою і поверталася лише пізно ввечері. Вони називали це «уроками містерій». Щоправда, ніхто не волів розказувати, що то були за містерії, а найменше — сама Шарлотта.

«Це таємниця». Імовірно, це було перше речення, що його Шарлотта навчилася швидко вимовляти. А слідом за ним прозвучало: «Не до вас річ».

Леслі вважала, що таємниць у нашій родині, вочевидь, більше, ніж у Секретній Службі й MI-6¹ разом. Певно, так воно й було.

Зазвичай після школи ми їхали додому на автобусі. На восьмому до Берклі-сквер, а там уже й до будинку рукою докинути. Сьогодні ж ми всі чотири зупинки бігли пішки, як загадала тітка Гленда. Цілу дорогу я тримала напоготові крейдочку, але Шарлотта весь шлях пробігла поруч зі мною і нікуди не зникла.

Коли ми добулися сходів у нашому будинку, я була майже розчарована. Бо ж тут моя участь в історії закінчувалася. З цього моменту стерно влади переходило до моєї бабусі.

Я смикнула Шарлотту за рукав.

— Дивись! Онде знову чоловік у чорному!

— То й що? — Шарлотта навіть не озирнулася.

¹ MI-6 — англ. *Military Intelligence* — зовнішня розвідка Великої Британії.

Незнайомець у чорному стояв біля входу в будинок номер 18. Вбраний він був, як зазвичай, у чорний макінтош; чорний капелюх насунув на очі. Мені здавалося, що це привид, але я помітила, що мої брат із сестрою і Леслі теж його бачать.

Він уже кілька місяців спостерігав за нашим будинком, і то цілісінький день. Можливо, це були різні чоловіки, які змінювали один одного, схожі між собою як викапані. Ми сперечалися, хто вони такі — підступні зламувачі, приватні детективи або чаклуни. В останньому була переконана моя сестра Кароліна. Їй було дев'ять років, і вона обожнювала історії про злих чаклунів і добрих фей. Моєму братові Ніку було дванадцять, і він вважав історії з чаклунами і феями дурними, а тому гадав, що чорні чоловіки — це підступні зламувачі. Ми з Леслі були за приватних детективів.

Якщо ми переходили на той бік вулиці, щоб подивитися на чоловіка в чорному поблизу, він або зникав у нетрях будинку, або стрибав у припаркований біля тротуару чорний «бентлі» та їхав геть.

— Це чарівний автомобіль, — запевняла Кароліна. — Коли на нього ніхто не дивиться, він перетворюється на ворона. А чарівник перетворюється на крихітного чоловічка, сідає верхи на ворона і злітає на ньому в небо!

Нік про всяк випадок записав номер «бентлі».

— А після зламу вони напевно перефарбують машину і прикрутять нові номери, — стверджував він.

А дорослі вдавали, що вони не бачать нічого підозрілого в цілодобовому спостереженні за будинком. Як, власне, і Шарлотта.

— Ну що ви причепилися до бідолахи? Він просто курить, та й годі!

— Ну звичайно! — Я вже радше повірю у версію із зачаклованим вороном.

Пішов дощ — добре, що не раніше.

— Але в тебе хоч голова йде обертом? — запитала я, поки ми чекали на ганку, щоб нам відчинили двері: ключів од будинку в нас не було.

— Та не метушися ти так, — відказала Шарлотта. — Це стане, коли має статися.

Двері відчинив містер Бернард. Леслі вважала, що містер Бернард — це наш дворецький, і це однозначно доводить, що ми багаті, майже як королева або Мадонна. Я достоту не знала, ким або чим був містер Бернард. Для моєї мами він був «бабусиною правою рукою», сама ж бабуся називала його «старовинним другом сім'ї». А для мене, Кароліни й Ніка він був просто «зловісним служителем леді Арісти».

Побачивши нас, він запитально підняв брови.

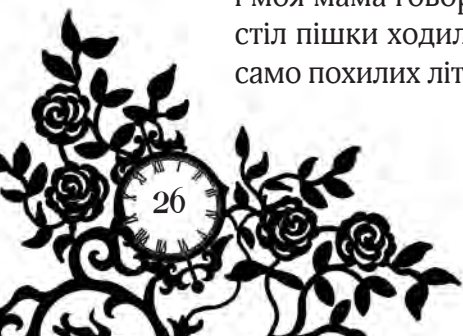
— Вітаю вас, містере Бернард, — сказала я. — Бридка погода, еге ж?

— Ще й яка бридка. — Гачкуватим носом і карими очима, що ховалися за круглими обідками золотих окулярів, містер Бернард увесь час нагадував мені сову, а точніше, якогось пугача. — Виходячи з дому, слід неодмінно вдягати плащ.

— Гм, справді, краще вдягати, — відповіла я.

— Де леді Аріста? — запитала Шарлотта. Вона щоразу трималася з містером Бернардом не надто гречно. Напевно, тому, що на відміну від нас вона ніколи не схилялася побожно перед ним — ще змалку. Хай він і мав талант — він-таки викликав повагу! — виникати нізвідки в будь-якому місці будинку й пересуватися при цьому безшумно, наче кіт. Здавалося, ніщо й ніколи не може сховатися від його всевидючого ока і постійної присутності.

Містер Бернард жив у нас удома ще до мого народження, і моя мама говорила, що він жив тут і тоді, коли вона сама під стіл пішки ходила. Тим-то містер Бернард був, напевно, таких само похилих літ, як і леді Аріста, навіть якщо він на стільки й не

виглядав. Він жив у покоях на третьому поверсі, куди з другого поверху вели окремі сходи й коридор. У цей коридор нам заборонено було навіть заходити. Мій брат запевняв, що містер Бернард обладнав його люками і таким іншим, щоб затримати непроханих гостей. Одначе довести цього він не міг — ніхто з нас ще жодного разу не наважився сунути носа в цей коридор.

«У містера Бернарда повинен бути свій приватний простір», — говорила часто леді Аріста.

«Так-так, — відказувала на це мама. — А хіба нам він не потрібен?»

Але промовляла вона це так тихо, що леді Аріста не чула.

— Ваша бабуся в музичному салоні, — пояснив Шарлотті містер Бернард.

— Дякуємо. — Шарлотта залишила нас біля входу і побігла сходами нагору. Музичний салон був розташований на другому поверсі, і ніхто не знав, чому він так називається. Бо там навіть піаніно не було.

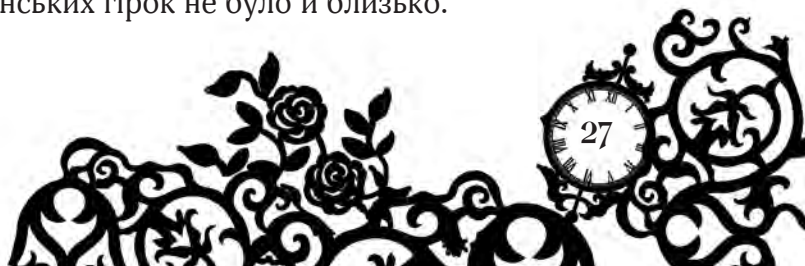
Музичний салон був улюбленою кімнатою тітоньки Медді й леді Арісти. Там було чути фіалкові парфуми і дим сигареток леді Арісти. Провітрювали салон вряди-годи — якщо там засидітися, можна було й зомліти.

Містер Бернард замкнув вхідні двері. Я скинула одним оком на незнайомця в чорному. Він досі був там. Мені приви́ділося чи він і справді махнув рукою, немов вітаючи? Містера Бернарда чи, можливо, навіть мене?

Двері зачинились, але рушити логічним ланцюжком далі я не змогла, бо в животі знову виникло почуття, наче я лечу вниз із американських гірок. Голова мені пішла обертом. Коліна підігнулись, і довелося вхопитися за стіну, щоб не впасти.

Наступної миті все знову минулося.

Серце шалено калатало. Щось зі мною було не так. За дві з половиною години мені двічі паморочилося в голові, причому ніяких американських гірок не було й близько.

Хіба що... ет, дурниця! Напевно, я просто занадто швидко расту. Або у мене... гм? Пухлина мозку? А може, звичайний голод.

Так, річ саме в цьому. Я ж від сніданку нічого не їла, бо ж обід приземлився на мою блузку. Я з полегшенням перевела подих — і тільки тоді помітила, що совині очі містера Бернарда уважно за мною спостерігають.

— Гоп-ля, — мовив він трохи запізно.

Я відчула, що наливаюся жаром.

— Ну, я вже йду... робити домашнє завдання, — пробурмотіла я.

Містер Бернард кивнув із байдужим виглядом. Але, піднімаючись сходами, я відчувала, як він свердлить очима мені спину.

